

ЗМІСТ

Передмова	4
Михайло Чернігівський	7
Іов Борецький	9
Сильвестр Косів	13
Юрій Немирич	15
Кость Гордієнко	17
Пилип Орлик	19
Петро Калнишевський	22
Михайло Драгоманов	25
Марія Заньковецька	27
Іван Липа	30
Юліан Бачинський	33
Кирило Трильовський	35
Леся Українка	38
Микола Міхновський	41
Марія Вояковська	43
Євген Чикаленко	46
Борис Грінченко	49
Людмила Старицька	51
Симон Петлюра	54
Соломія Крушельницька	57
В'ячеслав Липинський	59
Василь Вишиваний	62
Дмитро Донцов	65
Петро Болбочан	67
Микола Василенко	70
Олександр Греків	73
Олена Теліга	75
Левко Лук'яненко	78
Інформаційні джерела	80

МАРІЯ ВОЯКОВСЬКА

ЯК УЧИТЕЛЬКА СТАЛА ПЕРШОЮ ЛЕДІ

Невеличкою зросту жінка вдивлялася у дзеркало. Елегантна червона сукня з коміром, скромна зачіска... Проте очі! Очі світилися. Це вже не вперше їй позувати для портрета, та й картини Івана Труша завжди як живі фото. Пані професорова, Марія Грушевська, а по дівочому прізвищу Вояковська — перша леді Української Народної Республіки, дружина професора й Голови УНР Михайла Грушевського, борчиня за права жінок, активістка, а ще прекрасна мама й господиня.

Вона вийшла з кімнати і повільно пішла по коридору. Труш уже чекав — його пензлю довіряла повністю, та й позувати вміла.

— Пані Маріє, голову трі-і-ішки вище! Отак і замреть!

Юна Марія не планувала бути першою леді та ще й дружиною президента. Хіба таке планують? Має ж бути кохання! Вона — вчителька у Львові, наставниця дівчаток, закохана в театр і музику. Сирота, має лише опікуна — чоловіка старшої сестри. А Михайло, або, як

ЖІНКИ МАЮТЬ ПРАВО

[Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

називала його тоді, Мі — молодий перспективний вчений-історик. 1896 року побралися. Мешкали в Галичині, у Львові, інколи бували в Києві. Місто стало таким рідним, що подеколи й додому не хотілося.

Будучи жінкою заміжною і з великою повагою до чоловіка, Марія лишалася поборницею жіночих прав. Жінка XIX століття в імперії — чи то Російській, чи то Австро-Угорській — це мати й служанка. Чоловіки панують над світом, і навіть бідняк матиме політичних прав більше, ніж заможна жінка. Пані Марії це було не до душі, тож зорганізували з подругами Національну раду українських жінок, підтримували Гурток українських дівчат для молоді, юних матерів і діток-сиріт, навіть садочки будували власним коштом.

Шалено любила мистецтво. Якось, відвідавши галерею та побачивши картини Шевченка, була настільки вражена, що чоловік їй купив кілька полотен у подарунок. Так почала формуватися сімейна галерея, а потім і бібліотека. Дуже любила театр і за кожної нагоди й Михайла намовляла: сходи в Києві на балет, в оперу, у Львові, може, того і не покажуть! Дружила з відомими театралами, а інколи навіть сама режисерувала театральні історичні постановки.

Світ став іншим у 1917 році...

— Пані Маріє, голову!

Прогриміла революція, скинули монархію, перед Україною розгорнулися перспективи здобути незалежність. Її чоловіка Михайла обрали головою УЦР — Української Центральної Ради. Якою ж має бути дружина президента? Скромною, але рішучою, гарною, але не вульгарною, розумною, але не вискочкою. Будинок Грушевських уже давно став колискою творчості й науки, а вона...

Глянула на портрет. Точно перша леді! Усміхнулася.

— Ну пані Маріє!

ЕТРО БОЛБОЧАН

ЯК ПОЛКОВНИК УКРАЇНУ ВІД БІЛЬШОВИКІВ ЗАХИЩАВ

Перша світова війна Петру Болбочану принесла і гордість, і біль. Він хоробро воював, отримав звання капітана й декілька орденів. Та окрім того, дістав два важких поранення в голову й груди.

1917 року розпалася Російська імперія. На наших землях почала формуватися Українська Народна Республіка. Ох як непросто все складалося! Дуже важко було писати закони, визначати потреби населення, проводити реформи. І не лише через суперечки між політиками всередині УНР, а радше через зовнішні загрози. Російський Тимчасовий уряд, а потім і більшовики на чолі з Леніним ніяк не хотіли відпускати українські землі — родючі чорноземи, морські порти. Багатий на корисні копалини український схід росіяни могли б використовувати для своїх потреб, виснажуючи наші багатства.

Стало зрозуміло, що незалежність врятують не закони на папері, а регулярна армія. Петро Болбочан, маючи досвід бойових дій, береться за українізацію армії.

[Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)